

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

NATO I KORTHET

Läs mer: um.fi

Nato i korthet elektroniskt: julkaisut.um.fi

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

Nato i korthet

ISBN: **978-952-281-827-0**

November 2022.

2:a uppdaterade utgåvan i mars 2024

Utgivare: utrikesministeriet

Tryck: GRANO Oy 2022, Helsingfors

Redaktion: Matti Remes & utrikesministeriet

Layout: Ella Jokinen

© utrikesministeriet

Pärmbild: Nato

Bild: Nato

Innehåll

Vad är Nato?	4
Natos historia och medlemmar	6
Hur blir ett land Natomedlem?	8
Finlands anslutning till Nato steg för steg	9
Vem bestämmer i Nato?	10
Natos militära förmåga	12
Natos krishanteringsinsatser	14
Nato och nya säkerhetshot	14
EU och Nato	17
Finland och Nato	18
Nato-svenska-ordlista	24

Vad är Nato?

Nordatlantiska fördragsorganisationen (North Atlantic Treaty Organization, Nato) är en mellanstatlig försvarsallians som grundades 1949. Nato spelar en central roll i att stärka säkerheten och stabiliteten i Europa och Nordamerika. Nato grundades som Förenta staternas och de västeuropeiska ländernas svar på det militära hotet från Sovjetunionen.

I det säkerhetspolitiska läget efter andra världskriget var det viktigt att engagera Förenta staterna i Europas säkerhet och att integrera Förbundsrepubliken Tyskland i en multinationell militär struktur. Grundandet av Nato var ett sätt att se till att medlemsländerna inte byggde sitt försvar enbart på nationella intressen.

Principerna för Nato är inskrivna i nordatlantiska fördraget, som ibland kallas Washingtonfördraget eller Atlantpakten. I fördraget bekräftar medlemsländerna sin tilltro till målen i Förenta nationernas stadga och sin vilja att leva i fred med alla folk och alla regeringar. Natos syfte är att garantera medlemsländernas frihet och säkerhet med politiska och militära medel.

Idag är Natos kärnuppgifter avskräckning och försvar, krisförebyggande och krishantering samt kooperativ säkerhet.

Artikel 3 i nordatlantiska fördraget ålägger medlemsländerna att upprätthålla och utveckla sitt eget försvar, vilket även innefattar att stärka samhällets resiliens. Enligt artikel 5 betraktas ett väpnat angrepp mot ett medlemsland som ett angrepp mot dem alla. Nato har inte egna operativa trupper utan medlemsländerna beslutar från fall till fall att överlåta trupper för specifika och noggrant avvägda uppgifter inom alliansen.

Natos kollektiva försvar grundar sig på en integrerad militär kommandostruktur, en gemensam försvarsplaneringsprocess och övningar. I juni 2022 hölls luftvärnsövningen Ramstein Legacy 22 i Tyskland.

Enligt artikel 5 i nordatlantiska fördraget betraktas ett väpnat angrepp mot ett medlemsland som ett angrepp mot dem alla. Varje medlemsland ska bistå den angripna parten genom att vidta de åtgärder som medlemslandet anser nödvändiga, inklusive bruk av vapenmakt.

Natos historia och medlemmar

1949

Tio västeuropeiska länder, Förenta staterna och Kanada bildar försvarsalliansen i Washington.

1994

Nato startar programmet Partnerskap för fred (Partnership for Peace, PfP), som bland annat Finland ansluter sig till.

1995

Nato inleder en krishanteringsinsats i Bosnien för att stabilisera regionen.

1999

Natos krishanteringsinsats KFOR i Kosovo inleds.

2001

Artikel 5 har aktiverats endast en gång: efter terrorattackerna i september 2001.

2003

Den multinationella insatsen i Afghanistan, som inleddes av Förenta staterna, blir den Natoleda ISAF-insatsen.

2014

Rysslands illegala invasion av Krim. Nato fastställer att medlemsländerna ska använda 2 % av sin bruttonationalprodukt till försvaret.

2016

Natos fokus förflyttas åter till det kollektiva försvaret som reaktion på konflikten som Ryssland startat i östra Ukraina. Nato beslutar att stärka försvaret i öst och börjar placera stridsgrupper i sina östeuropeiska medlemsländer.

2022

Ryssland inleder ett anfallskrig mot Ukraina. Nato deltar i samordningen av militärt och humanitärt bistånd till Ukraina. Finland och Sverige ansöker om medlemskap i Nato.

Hur blir ett land Natomedlem?

Natos så kallade öppna dörrens politik grundar sig på nordatlantiska fördraget (artikel 10). Enligt denna politik har varje europeisk stat som kan främja Natos principer och bidra till regionens säkerhet en möjlighet att bli Natomedlem.

För de länder som anslutit sig efter kalla krigets slut har Nato fastställt vissa politiska, ekonomiska och militära krav som måste fyllas innan medlemskapet kan accepteras.

Ett land som önskar bli medlem i Nato kan anmäla sitt intresse till exempel genom ett brev från statsledningen till Natos generalsekreterare. Därefter kan landet inleda en fördjupad dialog med Nato.

Nato fattar beslut om att kalla landet till medlem. När landet fått en medlemskapsinbjudan inleds anslutningssamtal med Nato där landet försäkrar att det omfattar alliansens principer och är berett att uppfylla de förpliktelser som medlemskapet medför.

Nato kan stödja landets förberedelser genom en medlemskapsplan (Membership Action Plan, MAP). Det är en nationell plan där det ingår politiska, militära, ekonomiska, juridiska och säkerhetsrelaterade mål som rör medlemskapet.

För att medlemskapet ska bli verklighet ska alla Natoländer och landet som ansöker ratificera anslutningen i sina nationella parlament.

Finlands medlemskapsprocess visar att Nato har för avsikt att fortsätta sin öppna dörrens politik. Nato inrättades för att garantera sina medlemmars frihet och säkerhet, och det gör alliansen till en naturlig gemenskap för Finland.

Finlands anslutning till Nato steg för steg

- 1 **17.5.2022:** Finland ansöker om medlemskap i Nato.
- 2 **5.7.2022:** Natoländerna undertecknar Finlands och Sveriges anslutningsprotokoll i Nordatlantiska rådet. Finland och Sverige får observatörsstatus i Nato.
- 3 **5.12.2022:** Statsrådet överlämnar en proposition om Finlands anslutning till Nato till riksdagen.
- 4 **23.3.2023:** Republikens president stadfäster lagarna om Natomedlemskapet.
- 5 **1.3.2023:** Riksdagen godkänner regeringens proposition om Finlands anslutning till Nato.
- 6 **30.3.2023:** Alla Natos medlemsländer har ratificerat Finlands anslutningsprotokoll.
- 7 **4.4.2023:** Finlands anslutningsinstrument deponeras hos Förenta staternas regering. Finland blir medlem i Nato.

Finlands ambassadör Klaus Korhonen (till vänster) och Sveriges ambassadör Axel Wernhoff överräckte samtidigt sina länders Natoansökningar i maj 2022.

Bild: Nato

Vem bestämmer i Nato?

Nordatlantiska rådet är det högsta beslutande organet i Nato. Nato är uppdelat i två strukturer: den politiska och den militära. Den militära strukturen är underställd medlemsländernas politiska styrning.

Natos beslutsfattande kräver alltid konsensus, det vill säga enhällighet, mellan medlemsländerna. Varje medlemsland deltar i beslutsprocessen på jämlik grund.

Arbetet utförs till stor del i tematiska kommittéer, och det finns över 400 kommittéer. De flesta fokuserar på olika militära frågor.

DEN POLITISKA STRUKTUREN

Nordatlantiska rådet (North Atlantic Council, NAC)

Natos högsta beslutande organ. Sammanträder i allmänhet minst en gång i veckan i en konstellation bestående av medlemsländernas ambassadörer. Rådet sammanträder också på försvars- och utrikesministernivå, och ibland sammanträder även stats- och regeringscheferna i rådet.

Nordatlantiska rådet leds av Natos generalsekreterare, som hjälper medlemsländerna att nå överenskommelser i centrala frågor. Besluten kräver konsensus.

Internationella staben och byråerna

Vid Natos högkvarter i Bryssel arbetar cirka 4 000 personer. Av dem är kring 1 000 personer civil personal.

Vid den internationella militära staben arbetar cirka 500 personer inklusive civila. Vid högkvarteret arbetar därtill bland annat cirka 2 000 personer i medlemsländernas nationella delegationer.

DEN MILITÄRA STRUKTUREN

Militärkommittén (Military Committee, MC)

Militärkommittén är Natos högsta militära beslutsorgan. Militärkommittén är underställd Nordatlantiska rådet. Kommittén består av medlemsländernas försvarsschefer, och den sammanträder tre gånger om året. Medlemsländernas militära representanter sköter det dagliga arbetet.

Militärkommittén styr Natos militära strategi, ger rekommendationer och bereder långsiktiga hotbilda-bedömningar. Kommittén utgör också länken mellan Natos politiska och militära struktur. Den är strategisk rådgivare för Nordatlantiska rådet och planeringsgruppen för kärnvapenfrågor.

Natos militära kommandostruktur under militärkommittén är uppdelad i två delar.

Alliansens militär-strategiska ledning för operationer leder den militära verksamheten på strategisk nivå. Det leds av alliansens överbefälhavare för Europa (Supreme Allied Commander Europe, SACEUR).

Alliansens militär-strategiska ledning för transformation blickar framåt och ansvarar för planeringen av förändring, för utbildning och utveckling av beredskapen.

På operativ nivå har Nato tre regionala försvarsgrensgemensamma ledningar som styr samverkan mellan samtliga försvarsgrenar. De försvarsgrensgemensamma ledningarna finns i Nederländerna, Italien och Förenta staterna.

Natos militära förmåga

När Nato planerar sin verksamhet bedöms de kommande uppgifternas karaktär och vilka trupper och förmågor som kommer att behövas. Sedan utarbetas en styrkestruktur för vilken medlemsländerna ombes utse lämpliga enheter. Principen för att bilda styrkestrukturen är att bördan ska fördelas jämnt mellan medlemsländerna.

STÅENDE STYRKOR

Nato har tre stående militära styrkor under sin ledning:

- luftbevakningsstyrkorna på Island och i de baltiska länderna
- de stående fartygsstyrkorna
- det integrerade luft- och robotförsvarssystemet.

STRIDSGRUPPER

Nato har stärkt sin närvaro i alliansens östra delar genom att i Bulgarien, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Rumänien, Slovakien och Ungern bilda åtta multinationella stridsgrupper, som omfattar totalt närmare 10 000 soldater. Dessa stridsgrupper kallas även Natos förstärkta framskjutna närvaro (Enhanced Forward Presence, eFP).

SNABBINSATSSTYRKOR

Natos snabbinsatsstyrkor (Nato Response Force, NRF) består av medlemsländernas styrkor som hålls i beredskap och ställs till Natos förfogande vid behov. Nato kan snabbt använda styrkorna för olika uppgifter, till exempel krishantering, kollektivt försvar eller katastrofhjälp.

Natos standarder och tillvägagångssätt möjliggör militär samarbetsförmåga i multinationella insatser. Samarbetet övades bland annat under övningen Steadfast Defender 2021 i Portugal, Rumänien och Tyskland.

KÄRNVAPENAVSKRÄCKNING

Natos militära avskräckning bygger på en kombination av kärnvapen, konventionella styrkor och robotförsvar, vilka kompletteras av rymd- och cyberförmågor. Nato har inga egna kärnvapen, utan den avskräckande effekten grundar sig framför allt på Förenta staternas kärnvapen, men också på Frankrikes och Storbritanniens kärnvapen. Frankrikes kärnvapen är inte till Natos förfogande och Frankrike deltar inte i kärnvapenförsvarets verksamhet.

Natos kärnvapenpolitik bereds under politisk styrning av planeringsgruppen för kärnvapenfrågor (Nuclear Planning Group, NPG), i vars arbete alla medlemsländer utom Frankrike deltar. Nato behandlar också frågor som rör vapenkontroll och spridning av kärnvapen.

Nato har förbundit sig till vapenkontroll, nedrustning och förhindrande av spridning av vapen. Natos politik och mål är förenliga med fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen. Samtliga medlemsländer i Nato är parter i fördraget.

Bild: Nato

Natos krishanteringsinsatser

Nato har genomfört krishantering med stöd av FN:s principer och av resolutioner från FN:s säkerhetsråd. Utöver de militära krishanteringsinsatserna har Nato också förebyggt kriser och deltagit i att stabilisera och återuppbygga efter kriser. Det har alltid skett i ett intensivt samarbete med andra aktörer. Natos partnerskapsprogram omfattar 36 stater och nästan en miljard människor.

Efter kalla kriget har Natos operativa verksamhet främst handlat om krishanteringsinsatser utanför det egna territoriet, till exempel på Balkan och i Afghanistan. Nato har tre krishanteringsinsatser: KFOR, NMI och Sea Guardian. I takt med att de stora krishanteringsinsatserna blivit färre har Nato utvecklat sin förmåga att medverka till förebyggandet av konflikter.

Nato och nya säkerhetshot

Natos viktigaste styrande dokument efter nordatlantiska fördraget är det strategiska konceptet. Natoländernas stats- och regeringschefer godkände alliansens nya strategiska koncept vid toppmötet i Madrid i juni 2022. Det ersätter det föregående strategiska konceptet från 2010.

Enligt Natos strategiska koncept är världen allt mer oförutsägbar och präglas av strategisk konkurrens. Ryssland är det mest betydande och direkta hotet mot de allierades säkerhet och stabiliteten i det euroatlantiska området. Också Kina, som strävar efter att öka sitt inflytande, utmanar Natos intressen, säkerhet och värderingar.

Terrorism är ett annat allvarligt hot. Enligt det strategiska konceptet utgör terrorism ett hot mot medborgarnas säkerhet och mot internationell fred. Det strategiska konceptet tar också upp motverkandet av olika cyber- och hybridhot.

Att stärka de allierades resiliens

Natos nya strategiska koncept, som godkändes i juni 2022, framhåller på ett nytt sätt vikten av de allierades resiliens. Det gemensamma åtagandet att stärka resiliensen mot militära och icke-militära hot och utmaningar grundar sig på artikel 3 i nordatlantiska fördraget. Målet är att identifiera de allierades och alliansens strategiska sårbarheter och bygga upp beredskap utifrån dem.

Genom att stärka resiliensen och den civila beredskapen förbättras Natos förmåga att avvärja hot men också att återhämta sig från olika slag av kriser och säkerställa kontinuiteten i viktiga samhällsfunktioner.

Euroatlantiska samordningscentralen för räddningstjänsten (EADRCC) samordnar samarbetet mellan Nato och länderna i partnerskap för fred vid katastrofer. Det ordnades bland annat en gemensam övning med Ukraina 2015.

EU och Nato

I och med att Finland och Sverige anslöt sig till Nato är nu 23 länder medlemmar i både Europeiska unionen och Nato. EU och Nato har samarbetat mycket intensivt sedan början av 2000-talet och dragit upp riktlinjer för samarbetet i flera gemensamma förklaringar.

Samarbetet omfattar utveckling av de militära förmågorna och den militära rörligheten, cybersäkerhet och motverkan av hybridhot och terrorism. Militär rörlighet innebär åtgärder som gör det lättare att flytta soldater och materiel från en plats till en annan exempelvis i samband med Natos eller EU:s insatser eller övningar.

I både Natos och EU:s politiska utveckling under senare tid har samarbetet mellan organisationerna betonats allt starkare, till exempel i fråga om skyddet av kritisk infrastruktur. Rysslands invasion av Ukraina har gjort samarbetet mellan Nato och EU ännu viktigare. EU-samarbetets stora betydelse och EU:s roll som Natos partner lyfts också fram i slutsatserna från toppmötet i Vilnius såväl angående den militära kapaciteten som utvecklingen av resiliensen.

EU:s och Natos åtgärder inom säkerhets- och försvarspolitik kompletterar varandra. Det så kallade Berlin plus-avtalet ger till exempel under vissa förutsättningar EU tillgång till Natos underrättelseinformation och resurser som kan stödja militära krishanteringsuppdrag som leds av EU.

**EU:s och Natos åtgärder
inom säkerhets- och
försvarspolitik
kompletterar varandra.**

Bild: Nato

Finland och Nato

VARFÖR BESLUTADE FINLAND ATT ANSÖKA OM MEDLEMSKAP I NATO?

Finlands säkerhetspolitiska omgivning förändrades i grunden till följd av Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022. Efter angreppet gjorde Finland en omvärdering av sin säkerhetspolitiska situation och ansökte om medlemskap i Nato tillsammans med Sverige. Finland blev medlem i Nato den 4 april 2023.

Natomedlemskapet stärker Finlands säkerhet i och med att Finland nu är del av Natos kollektiva försvar och omfattas av säkerhetsgarantierna enligt artikel 5 i nordatlantiska fördraget. Som medlem är det finska försvarets avskräckande effekt betydligt större än tidigare eftersom vi har hela alliansens militära styrka, en gemensam försvarsplaneringsprocess och Natoländernas politiska tyngd på vår sida.

Bild: Nato

Medlemskapet förbättrar också Finlands militära försörjningsberedskap och hela samhällets resiliens.

Finlands och Sveriges Natomedlemskap höjer tröskeln för användning av militära maktmedel i Östersjöområdet, vilket ökar stabiliteten. I och med att Sverige blev medlem i mars 2024 hör nu alla de nordiska och baltiska länderna till Nato. Detta gör det möjligt för länderna att tillsammans främja viktiga frågor inom alliansen och fördjupa sitt säkerhets- och försvarspolitiska partnerskap.

VAD ÄNDRAS OCH VAD FÖRBLIR LIKA I OCH MED MEDLEMSKAPET?

Som medlem i Nato bidrar Finland till alliansens avskräckning och försvar. Finland beslutar fortfarande själv om sitt nationella försvar. Allmän värnplikt och en omfattande utbildad reserv utgör grunden för Finlands försvar. Också som medlem av Nato upprätthåller och utvecklar Finland sin försvarsförmåga och fortsätter bedriva sitt bilaterala och multilaterala försvarssamarbete.

Finlands starka försvarsförmåga och resiliens stärker Nato och alliansens kollektiva försvar. Finland har i förhållande till sin storlek en betydande försvarsmakt som utvecklats systematiskt i årtionden, en fungerande modell för övergripande säkerhet, ett demokratiskt samhälle och en i internationellt perspektiv hög försvarsvilja.

Som Natoland samordnar Finland sitt försvar med alliansens kollektiva försvar och deltar i att planera, utveckla och genomföra det kollektiva försvaret. Finlands försvarsmakt uppfyllde Natos kriterier redan innan vi blev medlemmar. Truppernas rutiner och materiel var huvudsakligen Nato-kompatibla. Trots det är integreringen i Natos strukturer en omfattande ansträngning som tar flera år, i synnerhet inom försvarsförvaltningen.

Samarbetet kring utbytet av luft- och sjölägesbild fördjupas. Finland har anslutit sig till Natos gemensamma system för luft- och robotförsvar. Därtill deltar Finland i allt större utsträckning i Natos militära övningar.

Finland beslutar alltid på nationell nivå om att sända trupper till Natos insatser. Finland deltar också i fredstida uppdrag inom Natos kollektiva försvar enligt en särskild överenskommelse.

Medlemskapet förpliktar inte Finland att ta emot kärnvapen, permanenta Natobaser eller trupper på sitt territorium, utan Finland beslutar självständigt om Natos närvaro i landet i fredstid.

Finlands tidigare utrikesminister Pekka Haavisto (till vänster), Natos generalsekreterare Jens Stoltenberg och Sveriges tidigare utrikesminister Ann Linde vid en gemensam presskonferens efter att Natoländerna hade undertecknat ländernas anslutningsprotokoll i juli 2022.

Finland sänder personal till Natos ledningsstruktur, styrkestruktur och byråer samt till den internationella staben och den internationella militära staben i högkvarteret.

Natomedlemskapet ändrar inte grunderna för beväringstjänsten eller den frivilliga militärtjänsten för kvinnor. Beväringstjänsten och beväringarnas ställning påverkas med andra ord inte. Reservisternas deltagande i Försvarsmaktens verksamhet utanför Finlands gränser bygger på frivillighet.

VAD KOSTAR NATOMEDLEMSKAPET?

Som medlem i Nato förbinder sig Finland till målet som fastställdes vid alliansens toppmöte i Vilnius sommaren 2023: att använda minst två procent av den nationella bruttonationalprodukten till försvaret. Finland uppfyller målet. Varje Natoland beslutar ändå självständigt om anslaget storlek och fördelningen av det.

Finlands flagga hissades utanför Natos högkvarter i Bryssel den 4 april 2023.

Bild: Nato

Finland måste bidra till Natos gemensamma budget för att täcka alliansens omkostnader. Medlemsländernas bidrag bestäms utifrån landets ekonomiska kapacitet, det vill säga landets bruttonationalprodukt, enligt en gemensam beräkningsformel.

Medlemskapet medför också kostnader som hänför sig till det nationella försvarssystemet, till exempel till utveckling av ledningssystemet och behovet av tilläggspersonal.

Beräkningarna bli mer exakta nu när Finland är medlem i Nato och då Natos pågående arbete med vissa helheter gällande avskräckning och kollektivt försvar blir klart.

Utöver sina försvarsanslag och sin budgetandel måste medlemsländerna stödja Natos kollektiva försvar och avskräckning genom att bygga upp och upprätthålla militära förmågor och delta i gemensamma övningar som inte enbart tjänar det nationella försvaret. Detta medför kostnader även om de inte ökar försvarsbudgeten.

FINLANDS REPRESENTATION I NATO

Som alla medlemsländer har Finland en ständig representation vid Natohögkvarteret som representerar Finland i olika kommittéer och arbetsgrupper. Vid representationen arbetar experter från utrikesministeriet, försvarsministeriet, Försvarsmakten och Försörjningsberedskapscentralen.

Ambassadören representerar Finland i det högsta beslutande organet, Nordatlantiska rådet, som sammanträder regelbundet även på utrikes- och försvarsministernivå.

I militärkommittén representeras Finland av kommendören för försvarsmakten. I militärkommitténs dagliga arbete representeras Finland av en militär representant. Den nationella militära representanten har sitt kontor vid alliansen militärstrategiska högkvarter (Supreme Headquarters Allied Powers Europe, SHAPE).

Finlands utrikesminister Elina Valtonen och Natos generalsekreterare Jens Stoltenberg i juli 2023.

I VILKA FRÅGOR SAMARBETADE FINLAND MED NATO REDAN INNAN MEDLEMSKAPET?

Finlands och Natos partnerskap omfattade politisk dialog och militär och civil beredskap på bred front. Samarbetet inleddes 1994 då Finland anslöt sig till Natos program för partnerskap för fred (Partnership for Peace, PfP). Partnerskapet med Nato blev senare en viktig del av Finlands internationella utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska samarbete. Finland öppnade en särskild representation vid Nato 1997.

2014 beviljade Nato Finland status som partner med utvidgade möjligheter (Enhanced Opportunities Partners, EOP). Då blev det möjligt att utveckla samarbetet på ett mer övergripande och målinriktat sätt. Finland och Sverige var Natos närmaste partner bland annat i frågor som rör säkerheten i Östersjöregionen.

Utvecklingen av det militära samarbetet med Nato har upprätthållit och utvecklat Finlands nationella försvar. Finland deltog i Natos övningar och utbildningar och bjöd in Natos medlemsländer och partnerländer till sina nationella övningar.

Finland har också deltagit aktivt i Natoleda krishanteringsinsatser, bland annat i ISAF och Resolute Support i Afghanistan, KFOR-insatsen i Kosovo och utbildningsinsatsen i Irak.

FINLAND ÄR EN AKTIV NATOMEDLEM

Finland deltar i Natos insatser, internationella övningar och arbetsgrupper, inklusive planeringsgruppen för kärnvapenfrågor. Finland tar på sig en aktiv roll i Natos krishantering och bekämpning av terrorism.

Finlands starka sidor som Natomedlem är ett starkt försvar, civil beredskap och förmåga att hantera kriser. Dessa färdigheter stärker också Nato.

Utvecklingen av det militära samarbetet med Nato har upprätthållit och utvecklat Finlands nationella försvar.

Nato-svenska-ordlista

Partnerskap för utvidgade möjligheter (Enhanced Opportunities Partners, EOP)

Partnerskapet för utvidgade möjligheter gör det möjligt att utveckla samarbetet på ett övergripande och målinriktat sätt. Finland blev EOP-land 2014.

Toppmöte

Möte mellan stats- och regeringscheferna i Natos medlemsländer för att fatta viktiga beslut som gäller organisationens framtid. I juni 2023 deltog Finland för första gången som medlemsland i ett toppmöte. Det hölls då i Vilnius i Litauen.

Ratificering av medlemskap

Ett krav för att ett ansökarland ska kunna bli Natomedlem är att de nationella parlamenten i alla Natoländer och i det nya medlemslandet fastställer medlemskapet.

KFOR-insatsen (Kosovo Force)

En multinationell fredsbevarande Natoledd insats i Kosovo med mandat av FN.

Handlingsplan för medlemskap (Membership Action Plan, MAP)

Plan som stöder ansökarlandets förberedelser inför medlemskapet.

Militärkommittén (Military Committee, MC)

Militärkommittén är Natos högsta militära beslutsorgan och består av medlemsländernas försvarschefer (i Finland kommandören för försvarsmakten). Ansvaret för kommitténs dagliga arbete axlas av medlemsländernas militära representanter.

Förstärkt framskjuten närvaro (Enhanced Forward Presence, eFP)

Multinationella stridsgrupper som Nato inrättat i alliansens östra medlemsländer.

Nordatlantiska rådet (North Atlantic Council, NAC)

Natos högsta beslutande organ. Medlemsländernas ambassadörer sammanträder i rådet minst en gång i veckan, försvars- och utrikesministrarna en gång per år och stats- och regeringscheferna då det är toppmöte.

Planeringsgruppen för kärnvapenfrågor (Nuclear Planning Group, NPG)

En grupp som styr Natos kärnvapenpolitik. I gruppen sitter alla medlemsländer utom Frankrike, som valt att stanna utanför gruppen.

Snabbinsatsstyrkor (Nato Response Force, NRF)

Snabbinsatsstyrkorna består av medlemsländernas trupper som hålls i beredskap så att de vid behov kan ställas till Natos förfogande. Nato kan snabbt använda trupperna för olika uppgifter, till exempel krishantering, kollektivt försvar eller katastrofhjälp.

Partnerskap för fred (Partnership for Peace, PfP)

Natos program Partnerskap för fred startades 1994. Finland har varit med i programmet från början.

Nordatlantiska fördraget

Nordatlantiska fördraget, även känt som Washingtonfördraget eller Atlantpakten, är Natos grundfördrag. Enligt fördraget bygger Natos verksamhet på grundsatserna i FN-stadgan att upprätthålla internationell fred, säkerhet och rättvisa. I fördraget konstateras det att Nato främjar frihet, demokratiska principer och rättsstatsprincipen. Parterna förbinder sig att i sina internationella förbindelser avhålla sig från hot om och bruk av våld på ett sätt som är oförenligt med FN:s principer.

Källor: Nato, utrikesministeriet, försvarsministeriet, Försvarsmakten, Finlands Atlantsällskap, Encyclopedia Britannic

I samarbete med

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Bild: Nato